

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM

2017-07-10

Meddelad i Göteborg

Mål nr

4779-17

SÖKANDE

JOBmeal Göteborg AB, 556670-6411
Marieholmsgatan 120
415 02 Göteborg

Ombud: Advokaten Göran Andersson, jur. kand. Ponthus Andersson och
jur. kand. Markus Garfvé
Hellström Advokatbyrå KB
Box 7305
103 90 Stockholm

MOTPART

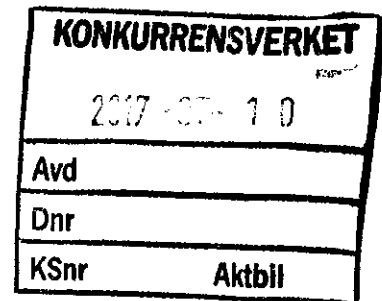
Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag, 556070-5054
Box 1111
405 23 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen avseende delområde 2 (vat-
tenautomater) inte får avslutas förrän rättelse gjorts i form av ny utvärdering
av de lämnade anbuden.

Dok.Id 476165

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Upphandlingen

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolaget (Upphandlingsbolaget) genomför en upphandling av ramavtal för hyra och service av kaffeautomater (delområde 1) och vattenautomater (delområde 2). Upphandlingen genomförs i form av öppet förfarande, där s.k. omvänd anbudsprövning tillämpades. Av förfrågningsunderlaget framgår att Upphandlingsbolaget hade för avsikt att anta det anbud för respektive delområde som uppfyllde samtliga obligatoriska krav och hade lägst pris. Förvaltningsrätten antecknar i detta sammanhang att endast upphandlingen avseende delområde 2 har relevans i förevarande mål.

Upphandlingsbolaget meddelade tilldelningsbeslut den 2 juni 2016. Av tilldelningsbeslutet framgår att Upphandlingsbolaget avsåg att teckna ramavtal med Water Company i Sverige AB (Water Company). I de särskilt redovisade skälen till beslutet anges följande.

Jobmeal Göteborg AB (Leverantören) uppfyller inte i förfrågningsunderlaget ställda kvalificeringskrav avseende:

1.3.1.6 Organisation för utförande

- Punkt a) Leverantören har i sitt anbud inte angivit beskrivning av kundtjänst.
- Punkt c) Leverantören har inte angett uppgift om Leverantörens utbildnings- och kompetensutveckling för personalen för att säkerställa att hygienisk/teknisk service sker enligt vattenautomattillverkarens föreskrifter. Den i anbudet angivna beskrivningen avser endast Kaffeautomater.

1.3.5.2 Vattenautomatsmodeller

- Leverantörens offererade Vattenautomat 4 uppfyller inte kravet på enhandsfattning.

Tidigare överprövningar

JOBmeal Göteborg AB (JOBmeal) ansökte om överprövning av upphandlingen. JOBmeal yrkade i första hand avseende delområde 2 att upphandlingen skulle rättas på så sätt att ny utvärdering av anbuderna skulle göras, där bolagets anbud skulle ingå. I andra hand yrkade JOBmeal att upphandlingen skulle göras om.

Förvaltningsrätten avlog JOBmeals ansökan den 16 september 2016, mål nr 6423-16, med motiveringen att JOBmeals beskrivning av kundtjänsten inte uppfyllde det obligatoriska kravet i förfrågningsunderlagets punkt 1.3.1.6. Förvaltningsrätten fann inte skäl att pröva om JOBmeals anbud i övrigt uppfyllde ställda krav och om dessa var tillräckligt tydligt utformade.

JOBmeal överklagade förvaltningsrättens dom till Kammarrätten i Göteborg. Kammarrätten meddelade dom den 25 april 2017, mål nr 5319-16. Kammarrätten visade målet åter till förvaltningsrätten för ny prövning i enlighet med vad som angavs i skälen för kammarrättens avgörande. Av skälen framgår att kammarrätten ansåg att JOBmeals anbud uppfyllde kravet på beskrivning av kundtjänst och att Upphandlingsbolaget därmed inte haft fog för att förkasta anbudet på den grund som prövats av förvaltningsrätten.

Som skäl för avgörandet angav kammarrätten även följande. Upphandlingsbolaget har vid utvärderingen också funnit andra brister i JOBmeals anbud. Dessa har inte bedömts av förvaltningsrätten och bör lämpligen prövas där varför målet beträffande delområde 2 ska återförvisas för ny prövning. Med hänsyn härtill prövar kammarrätten i detta mål inte de invändningar mot övriga anbudsgivares anbud som JOBmeal framfört först i kammarrätten.

YRKANDEN M.M.

Ramen för förvaltningsrättens prövning

Förvaltningsrätten har i första hand att pröva om Upphandlingsbolaget haft fog att utesluta JOBmeals anbud på de grunder som Upphandlingsbolaget angett i det särskilda beslutsmeddelandet och som inte har prövats av kammarrätten i mål nr 5319-16.

Av handlingarna framgår att JOBmeals anbud erbjöd ett lägre pris än det anbud som Water Company lämnat. Om förvaltningsrätten vid sin prövning finner att Upphandlingsbolaget inte har haft godtagbara skäl för att utesluta JOBmeals anbud saknas då anledning att pröva om det vinnande anbudet från Water Company inte uppfyllde de obligatoriska kraven i enlighet med vad JOBmeal anfört i kammarrätten.

För det fall att Upphandlingsbolaget bedöms ha haft sakliga skäl för att utesluta JOBmeals anbud får prövas om Upphandlingsbolaget borde ha uteslutit även Water Companys anbud från fortsatt utvärdering på de grunder som JOBmeal anför. Om så bedöms vara fallet får JOBmeal anses riskera att lida skada eftersom inget anbud föreligger som av den upphandlande myndigheten bedömts uppfylla de obligatoriska kraven. I en sådan situation kan nämligen en ny upphandling komma i fråga där JOBmeal skulle kunna delta. Att det i upphandlingens delområde 2 kommit in ytterligare ett anbud, från Vattentornet Aqua Concilio AB (Vattentornet), föranleder inte någon annan bedömning. Upphandlingsbolaget har inte prövat om det anbudet uppfyller de uppställda obligatoriska kraven. I likhet med vad kammarrätten uttalat i mål nr 5319-16 anser förvaltningsrätten att det "inte (kan) vara lämpligt att en förvaltningsdomstol i överprövningsprocessen i en sådan situation gör en utvärdering av övriga inkomna anbud".

Vad JOBmeal yrkar och anför

JOBmeal yrkar avseende upphandlingens delområde 2 att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse vidtagits genom att en ny utvärdering genomförs varvid anbudet från JOBmeal tas upp till utvärdering. För det fall att förvaltningsrätten finner att JOBmeals anbud inte uppfyller de obligatoriska kraven yrkar bolaget i andra hand att upphandlingen ska göras om. JOBmeal anför i huvudsak följande.

Angående JOBmeals anbud

Upphandlingsbolaget har felaktigt och i strid med de grundläggande principerna i LOU, förkastat JOBmeals anbud p.g.a. påstådda brister i beskriven organisation för utförande och att en av vattenautomatsmodellerna saknar enhandsfattning. JOBmeals anbud uppfyller de ställda kraven. Om anbudet rätteligen hade beaktats vid utvärderingen av delområde 2 hade JOBmeal tilldelats kontraktet. JOBmeal har därigenom lidit eller riskerat lida skada i den mening som avses i 16 kap. 6 § LOU.

I upphandlingens förfrågningsunderlag anges följande i punkt 1.3.1.6:

Leverantören ska ha erforderliga resurser för löpande hantering av leverans, hyra och hygienisk/teknisk service av kaffe- respektive vattenautomater samt leverans av tillhörande produkter.

Som bevis ska Leverantören till anbudet ange den information om organisationen och verksamheten som efterfrågas enligt nedan.

/.../ c.) Uppgift om Leverantörens utbildnings- och kompetensutveckling för personalen för att säkerställa att hygienisk/teknisk service sker enligt kaffe- och/eller vattenautomattillverkarens föreskrifter.

Förfrågningsunderlaget innehåller inte någon närmare beskrivning av vad uppgifter avseende "utbildnings- och kompetensutveckling..." ska inne-

hålla. Om Upphandlingsbolaget önskat en redogörelse av ett särskilt slag har det ålegat bolaget att tydligt ange detta i förfrågningsunderlaget. Vad som efterfrågas i förfrågningsunderlaget är en *kortfattad* redogörelse. En kortfattad redogörelse blir också till sin natur väldigt översiktlig.

Beträffande kravet i del c.) framgår bl.a. följande av JOBmeals anbud.

Vi följer alltid tillverkarens föreskrifter. Dessutom utbildas personalen löpande då det sker förändringar från våra tillverkare eller då vi köper in nya automater.

I anbudet har JOBmeal förvisso angett en utökad beskrivning gällande kaffeautomater. Detta då kraven på hygienisk och teknisk service av kaffeautomater är mycket mer omfattande än för en vattenautomat. Ovan citerad beskrivning utgör dock en beskrivning av JOBmeals utbildning- och kompetensutveckling för personal gällande säkerställande av hygienisk och teknisk service gällande både kaffe- och vattenautomaterna. ”Nya automater” syftar på båda sorterna. Även detta krav har JOBmeal således uppfyllt. Tillverkarnas föreskrifter för att säkerställa hygienisk/teknisk service är väldigt kortfattade. En genomsnittlig arbetstagare lär sig att hantera vattenautomaten efter en genomgång. Vid en kortfattad redogörelse räcker det då att ange att personalen löpande utbildas då det sker förändringar från tillverkarna eller när bolaget köper in nya automater. Sammanfattningsvis motsvarar JOBmeals beskrivning i anbudet både den kortfattade beskrivning som efterfrågas och de krav som upphandlingsföremålets genomförande kräver.

JOBmeal har i sitt anbud offererat vattenautomaten Escowa Atena XXL Enhandsfattning. Av ingivet produktblad framgår därutöver tydligt att vattenautomaten kan fås med enhandsfattning. JOBmeal har alltså rätteligen uppfyllt även detta krav. Sett i sitt sammanhang är det uppenbart att JOBmeal offererat en produkt med enhandsfattning.

Upphandlingsbolaget verkar nu göra gällande att JOBmeals anbud förkastats då det inte gått att verifiera om den offererade vattenautomaten verkligen har enhandsfattning. Hur Upphandlingsbolaget menar att en sådan verifiering ska gå till är inte helt klart. Förfrågningsunderlaget innehåller inga uppgifter om att så ska ske. Inte heller innehåller förfrågningsunderlaget några uppgifter om att artikelnumret måste vara sökbart på anbudsgivarens eller tillverkarens hemsida eller att produktbladet måste innehålla en bild på vattenautomat med enhandsfattning.

Upplysningsvis kan nämnas att när det gäller dryckesautomater så konfigureras dessa ofta för större kunder, t.ex. Upphandlingsbolaget, och anpassas efter de krav som ställs i upphandlingen. Automaterna är flexibla och går att få i många utföranden.

Angående Water Companys anbud

I förfrågningsunderlaget, punkten 1.3.1.7 Referensuppdrag, anges att leverantören ska redovisa referensuppdrag enligt nedan.

”Delområde 2, Vattenautomater:

Leverantören ska ha erfarenhet av löpande hantering av leverans, hyra och hygienisk/teknisk service av vattenautomater samt leverans av tillhörande produkter till två (2) uppdragsgivare med tillsammans minst 50 leveransadresser. Med leveransadress avses en adress, oavsett om leveransen har omfattat en eller flera vattenautomater.”

Water Company har i sitt anbud angett Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet som en av referenserna. Statens inköpscentral är emellertid ingen uppdragsgivare utan en inköpscentral. Water Companys *uppdragsgivare* är i stället de avropsberättigade upphandlande myndigheter och enheter som väljer att göra avrop från ramavtalet. Genom att uppge Statens inköpscentral

som referens har Water Company inte lämnat referensuppdrag i enlighet med förfrågningsunderlaget.

Av förfrågningsunderlaget, punkten 1.3.5.2 Vattenautomatsmodeller, följer att alla erbjudna vattenautomater ska kunna leverera kylt vatten med eller utan kolsyra. Det till Water Companys anbud bifogade produktbladet saknar emellertid helt information om automaterna kan leverera kylt vatten utan kolsyra. Produktbladet för Soda A5-45 anger specifikt att automaten är en kolsyreautomat. Då automaten inte kan leverera kylt vatten är det ställda skall-kravet inte uppfyllt. Vad som offererats och dess egenskaper framgår tydligt av ingivna handlingar. Lösa påståenden från anbudsgivaren, som Upphandlingsbolaget inhämtat, om att kraven är uppfyllda kan inte värderas högre än ingivna handlingar.

Då ställda skall-krav enligt ovan inte uppfyllts skulle anbudet rätteligen ha förkastats.

Upphandlingsbolagets inställning i målet

Upphandlingsbolaget anser att ansökan om överprövning ska avslås avseende upphandlingens delområde 2. Upphandlingsbolaget anför i relevanta delar i huvudsak följande.

Angående JOBmeals anbud

Vad avser vattenautomater finns ett särskilt krav på att personal som utför uppdraget ”*har den kompetens som erfordras samt utbildas kontinuerligt*” (se 1.3.6.4). Som framgår av punkt 1.3.1.6 c.) har anbudsgivaren att beskriva utbildning och kompetensutveckling för personalen för att *säkerställa* att hygienisk/teknisk service sker enligt kaffe- och/eller vattenautomat-tillverkarens föreskrifter. I anvisningen för redovisningen anges uttryckligen

att leverantörens utbildnings- och kompetensutveckling för personalen ska anges. Den begärda redovisningen har därmed ett specifikt uttalat syfte, nämligen att det kan säkerställas att personalen har den kompetens som erfordras för hygienisk/teknisk service enligt vattenautomattillverkarens föreskrifter och att personalen utbildas kontinuerligt.

JOBmeal har utförligt beskrivit personalens utbildning och kompetensutveckling avseende kaffeautomater. Däremot går det inte alls att utläsa hur kraven uppfylls vad gäller utbildning och kompetensutveckling för personalen avseende vattenautomater. Den enda redovisning som lämnats är följande (bilagan Serviceinstruktioner rör enbart kaffemaskiner).

Vår personal utbildas vid nyanställning i hygienisk/teknisk service för våra kaffemaskiner. Vi följer alltid tillverkarens föreskrifter. Dessutom utbildas personalen löpande då det sker förändringar från våra tillverkare eller då vi köper in nya automater. (Upphandlingsbolagets understrykning)

Beskrivningen kan inte anses leva upp till kravet för redovisningen – att beskrivningen ska redovisa hur leverantören genom utbildning och kompetensutveckling för personalen säkerställer att hygienisk/teknisk service sker enligt tillverkarens föreskrifter. Om det skulle vara tillräckligt att på ett sådant intetsägande sätt som JOBmeal redovisat uppgifterna förfelas kravets syfte. JOBmeals lämnade redovisning lever inte upp till kravet på redovisning och anbudet har därmed rätteligen förkastats. Övriga två anbudsgivare inom delområdet vattenautomater har däremot kunnat beskriva insatser för på ett kortfattat men relevant sätt.

I upphandlingen har det avseende position 4 efterfrågats en vattenautomat ”Stor modell > 100l/h med enhandsfattning”. Vidare har följande upplysning lämnats.

Med enhandsfattning avses modell för större verksamheter med högt tryck, exempelvis skolmatsalar som kräver att eleven ska kunna hålla en bricka/tallrik i ena handen samtidigt som en smidig påfyllning av glas sker med den andra handen.

De bevis som begärts in för att styrka kravuppfyllelse är produktblad och artikelnummer. Det ligger i sakens natur att bevis begärs in i avsikt att kravuppfyllelse ska kunna styrkas, särskilt när det är fråga om tekniska specifikationer. Det är anbudsgivaren som bär ansvaret för att tillräckliga bevis för kravuppfyllelse finns med i anbudet.

JOBmeal har i prisbilagan för position 4 angett artikelnummer som ES40212 och bifogat ett produktblad benämnt "Vattenautomat Stor Enhandsfattning Atena XXL". Produktbladet visar en vattenautomat utan enhandsfattningskran. I stället visar produktbilden samma typ av kran som JOBmeal offererat för position 3. Någon närmare information om enhandsfattningskranen har inte bifogats anbudet. Det angivna artikelnumret är inte heller sökbart på JOBmeals eller Escowas hemsida, varför det inte varit möjligt att kontrollera om produkten med det angivna artikelnumret avser en vattenautomat med enhandsfattningskran, trots att produktbilden visar att så inte är fallet.

JOBmeal anger nu att det rör sig om en konfigurerad produkt. Om en offererad produkt inte uppfyller ställda krav – i detta fall kran med enhandsfattning – i grundutförandet måste det kunna krävas att det tydligt framgår av anbudet hur konfigurationen av produkten ska gå till och någon information som identifierar vilken kran den konfigurerade produkten utrustas med. Det produktblad som bifogats innehåller dock inte någon information om någon kran med enhandsfattning, varken i form av teknisk beskrivning eller genom någon produktbild. Artikelnumret som angetts har inte heller kunnat användas för att identifiera produkten eller kontrollera kravuppfyllelse.

Vid en konfigurerad produkt hade JOBmeal exempelvis kunnat bifoga ett specifikt produktblad för den kran med enhandsfattning som var avsedd som komplement till produktbeskrivningen av själva vattenmaskinen (som är identisk med den som offererades i position 3). Nu bifogat produktblad ger ingen information om den aktuella kranen, eftersom kranen på bilden inte är en kran med enhandsfattning.

Ingivna bevis styrker därmed inte att kraven på produkten är uppfyllda, varför anbudet rätteligen förkastats. I vart fall måste JOBmeals anbudsuppgifter i aktuell del anses vara så motstridiga att det inte utan att tillföra anbudet ytterligare sakuppgifter har kunnat lägga informationen till grund för produktens kravuppfyllelse.

Angående Water Companys anbud

Statens inköpscentral är, liksom Upphandlingsbolaget, en inköpscentral. Inköpscentraler tecknar bl.a. ramavtal för andra upphandlande myndigheter men använder även de upphandlade ramavtalen själva. Vidare är Kammarkollegiet som inköpscentral en samordnande organisation dit all statistik över försäljning enligt Kammarkollegiets ramavtal redovisas. Kammarkollegiet skulle därför, likt Upphandlingsbolaget för sina ramavtal, kunna bekräfta referensuppdraget, vilket företrädare för Kammarkollegiet bekräftat på fråga från Upphandlingsbolaget. Aktuellt krav innebär inte att referenten måste arbeta där referensuppdragen har utförts eftersom uppdragen inte ska utvärderas kvalitativt. Referenterna ska endast kunna bekräfta att uppdragen har utförts och har haft den omfattning som krävs, vilket referenten hos Kammarkollegiet kan göra genom de statistikuppgifter som Water Company rapporterat in i samband med arbete som utförts enligt beställningar från ramavtalet.

JOBmeal har påstått att de av Water Company offererade vattenautomaterna inte uppfyller kravet om att kunna leverera kylt vatten både med och utan kolsyra i vissa volymer. Upphandlingsbolaget har därför kontrollerat med Water Company att Upphandlingsbolaget uppfattat dess anbud korrekt. Water Company har bekräftat att kravet är uppfyllt för samtliga offererade-automater.

Sammanfattningsvis har Upphandlingsbolagets kontroll av Water Compagnys anbud visat att JOBmeals påståenden om brister är ogrundade.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

I målet är lagen (2007:1091) om offentlig upphandling tillämplig. Lagen är upphävd fr.o.m. den 1 januari 2017. Eftersom den aktuella upphandlingen påbörjades före den 1 januari 2017 ska den upphävda lagen enligt gällande övergångsbestämmelser tillämpas i detta mål.

Efter ansökan från en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva

1. en upphandling, och
2. giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör (16 kap. 4 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit skada eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna eller andra bestämmelser i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen.

Förvaltningsrätten har tidigare redogjort för ramen för prövningen med utgångspunkt från kammarrätten avgörande i mål nr 5319-16 och förvaltningsrättens tidigare överprövning av upphandlingen.

Uppfyller JOBmeals anbud de obligatoriska kraven?

I avsnittet 1.2 Administrativa bestämmelser, punkten 1.2.1 Krav på anbudet, anges att "Leverantören ska i anbudet visa att den uppfyller förutsättningarna och kraven i förfrågningsunderlaget. Obligatoriska krav på Leverantören och Varan/Tjänsten måste uppfyllas."

Utbildnings- och kompetensutveckling

JOBmeal har, som bevis för att bolaget uppfyller det krav som anges i punkten 1.3.1.6, i sitt anbud uppgett följande.

Vår personal utbildas vid nyanställning i hygienisk/teknisk service för våra kaffemaskiner. Vi följer alltid tillverkarens föreskrifter. Dessutom utbildas personalen löpande då det sker förändringar från våra tillverkare eller då vi köper in nya automater.

Se även Bilaga Serviceinstruktion JOBmeal Göteborg AB.

Förvaltningsrätten konstaterar att den inledande meningen i JOBmeal svar endast rör kaffemaskiner. Den närmast liggande tolkningen av det fortsatta svaret blir då att det också syftar på kaffemaskiner. I annat fall skulle budskapet bli att personalen när det gäller vattenautomater utbildas ”löpande då det sker förändringar från tillverkare eller då vi köper in nya automater” men inte alls vid nyanställning, vilket framstår som mindre sannolikt. Därtill kommer att den bilaga som JOBmeal hänvisar till innehåller en utförlig och omfattande (9 sidor) instruktion beträffande skötseln av erbjudna kaffeautomater. Däremot nämns inte alls vattenautomater i instruktionen.

JOBmeals svar hänvisar således uttryckligen till kaffemaskiner i såväl svarstext som bilaga. Däremot saknas helt hänvisningar till vattenautomater i redogörelsen. Om JOBmeal menat att viss text skulle avse även vattenautomater borde detta rimligen ha angetts på något sätt. Även om det inte i förfrågningsunderlaget närmare anges vilken omfattning den information som efterfrågas måste ha, får det anses klart framgå att uppgifter ska lämnas även beträffande vattenautomater när det gäller utbildnings- och kompetensutveckling för personalen.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att JOBmeals anbud inte uppfyller det obligatoriska kravet på information i avsnittet 1.3.1.6, punkten c.). Denna brist i anbudet kan inte anses bero på att förfrågningsunderlaget varit otydligt. Upphandlingsbolaget har därmed haft saklig grund för att inte ta upp JOBmeals anbud i delområde 2 för slutlig utvärdering.

Modell med enhandsfattning

Förvaltningsrätten finner skäl att även pröva om Upphandlingsbolaget haft saklig grund för att utesluta JOBmeals från utvärderingen p.g.a. av att anbudet inte uppfyllde de obligatoriska kraven enligt 1.3.5.2 Vattenautomatsmodeller, position 4. *Stor modell > 100l/h med enhandsfattning.*

I förfrågningsunderlagets punkt 1.3.5.2 anges att anbudsgivaren ska *Bifoga produktblad för offererad vattenautomat "4"*. JOBmeal har bifogat ett produktblad som visar en vattenautomat som är identisk med den som Upphand-

lingsbolaget efterfrågar enligt position 3. *Stor modell > 100l/h*. I det lämnade produktbladet anges också automaten ”Kan fås med enhandsfattningskran”.

Enligt förvaltningsrättens mening innebär ovanstående att JOBmeal för position 4. lämnat ett produktblad som egentligen avser en annan produkt, men där det anges att automaten kan fås även i annan utformning, dvs. med enhandsfattningskran. Någon information om kranens utformning och funktion framgår inte alls. Det specifika kravet för den efterfrågade produkten belyses således inte. Det lämnade produktbladet avseende position 4. kan därmed inte anses vara ett godtagbart produktblad för den efterfrågade produkten. JOBmeals anbud uppfyller därför inte heller i denna del det i förfrågningsunderlaget uppställda obligatoriska kravet, som enligt förvaltningsrättens mening var tillräckligt tydligt utformat.

Uppfyller Water Companys anbud de obligatoriska kraven?

Frågan blir då om de brister i Water Companys anbud som JOBmeal åberopat är av sådan art att Upphandlingsbolaget inte borde ha utvärderat det.

Vattenautomat position 2.

Enligt punkten 1.3.5.2 Vattenmodeller, i förfrågningsunderlaget ska leverantören ”offerera följande vattenautomatmodeller för kylt vatten med och utan kolsyra”. Water Company har avseende position 2. offererat en vattenautomat, benämnd SODA AS-45. Av det bifogade produktbladet framgår att det är fråga om en maskin för produktion av kylt sodavatten. Däremot framgår inte att den också kan leverera kylt vatten utan kolsyra.

Water Company har således inte i sitt anbud visat att den offererade produkten uppfyller de obligatoriska kraven i förfrågningsunderlaget. Upphandlingsbolaget borde därmed inte ha tagit upp anbudet för slutlig utvärdering. Förvaltningsrätten anser att Upphandlingsbolaget brutit mot den grundläggande principen om likabehandling genom att ändå godta anbudet. Att Upphandlingsbolaget vid kontroll i samband med överprövningen av upphandlingen funnit att den

offererade automaten i sig uppfyllde det aktuella kravet föranleder inte någon annan bedömning.

Referensuppdrag

När det gäller de referensuppdrag som ska redovisas enligt punkten 1.3.1.7 Referensuppdrag, instämmer förvaltningsrätten i Upphandlingsbolagets uppfattning. Förvaltningsrätten anser således att Water Companys anbud uppfyller det krav som anges i nämnda punkt.

Sammanfattande bedömning

Som framgått ovan anser förvaltningsrätten att varken JOBmeals eller Water Companys anbud på de grunder som åberopats av Upphandlingsbolaget respektive JOBmeal uppfyller samtliga uppställda obligatoriska krav i upphandlingen.

Eftersom inte något av de anbud, som Upphandlingsbolaget utvärderat i upphandlingens delområde 2, uppfyller de uppställda kraven skulle – om Upphandlingsbolaget iakttagit likabehandlingsprincipen – en ny upphandling kunna bli aktuell, där JOBmeal haft möjlighet att lämna anbud. JOBmeal kan från en sådan utgångspunkt riskera att lida skada genom att Upphandlingsbolaget i strid med likabehandlingsprincipen beslutat att tilldela Water Company kontraktet.

Som framgått ovan har emellertid ytterligare en leverantör, Vattentornet, lämnat anbud i upphandlingens delområde 2. JOBmeal har gjort gällande att inte heller Vattentornets anbud uppfyller de uppställda obligatoriska kraven i upphandlingen. Vattentornets anbud har inte alls utvärderats av Upphandlingsbolaget, som har tillämpad metoden med s.k. omvänd anbudsprövning. Om Vattentornets anbud uppfyller de obligatoriska kraven kan bolaget rätteligen bli aktuellt som avtalspartner i upphandlingen. I sådant fall kan JOBmeal inte anses riskera lida skada till följd av Upphandlingsbolagets förfarande. Om däremot inte heller Vattentornets anbud uppfyller de obligatoriska kraven har JOBmeal riskerat att lida skada eftersom upphandlingen då kan komma att göras om.

Förvaltningsrätten anser att det inte är lämpligt att förvaltningsdomstol som första instans prövar anbud som över huvud taget inte har prövats av den upphandlande myndigheten. Vad JOBmeal anför beträffande brister i Vattentornets anbud bör därför prövas av Upphandlingsbolaget. Det lämpliga ingripandet är således att bestämma att upphandlingen ska rättas på så vis att ny utvärdering ska göras.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV3109/1 B LOU)

Maria Jolfors Detert
Rådman

Föredragande jurist i målet har varit Per Olofsson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.